

Методика навчання нумерації в межах 1000 та багатоцифрових чисел

Виконала
Студентка 31 ПО групи
ФППОМ
Карина КОВАЛЬ

План

Наочні матеріали

Нумерація в межах 1000

Багатоцифрові числа

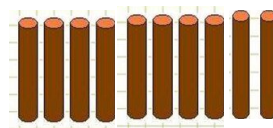
Наочні матеріали

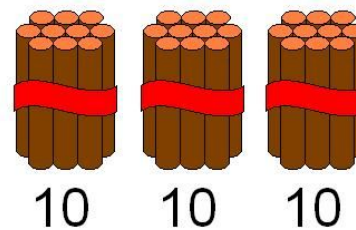
Палички Кюізенера

Намистинки

Палички

Пучки-десятки

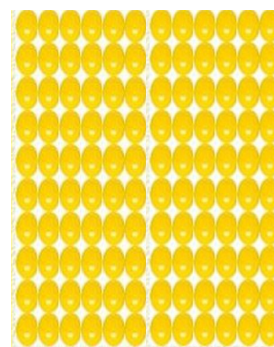

1 сотня

Пучки-сотні

Стрижені-десятки

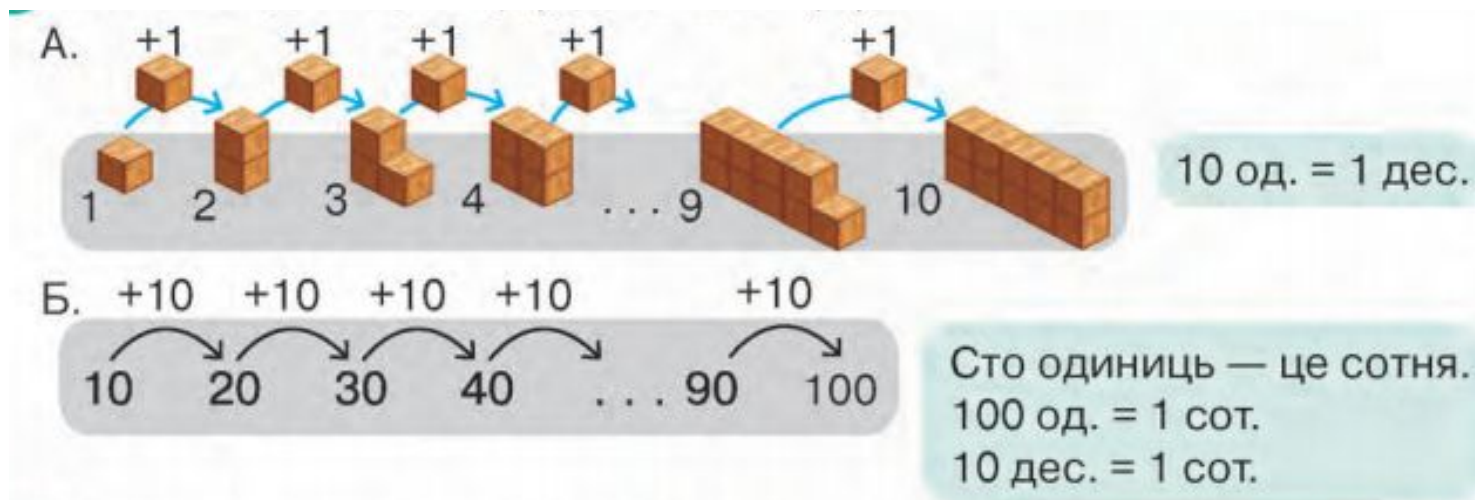
Площадки-сотні

Таблиця класів і розрядів

КЛАС мільярдів			КЛАС мільйонів			КЛАС тисяч			КЛАС одиниць		
розряд сотень	розряд десятків	розряд одиниць	розряд сотень	розряд десятків	розряд одиниць	розряд сотень	розряд десятків	розряд одиниць	розряд сотень	розряд десятків	розряд одиниць
1	6	2	3	1	2	4	2	9	5	7	4
162 мільярди			312 мільйонів			429 тисяч			574		

Ознайомлення з поняттям сотня як зі складеною лічильною одиницею

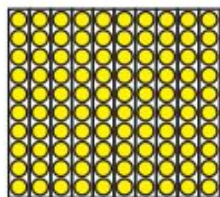
За підручником Математика 3 клас
С. П. Логачевська, Т. А. Логачевська,
О. А. Комар

За підручником Математика 3 клас С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко

1 десяток = 10 одиниць

1 сотня = 10 десятків = 100 одиниць

100

10

1

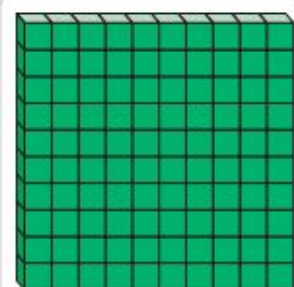
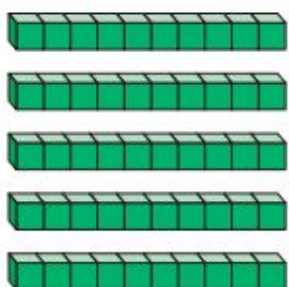
Розряди

Одиниці → I розряд

Десятки → II розряд

Сотні → III розряд

2) Скільки десятків кубиків зображено на кожному малюнку?

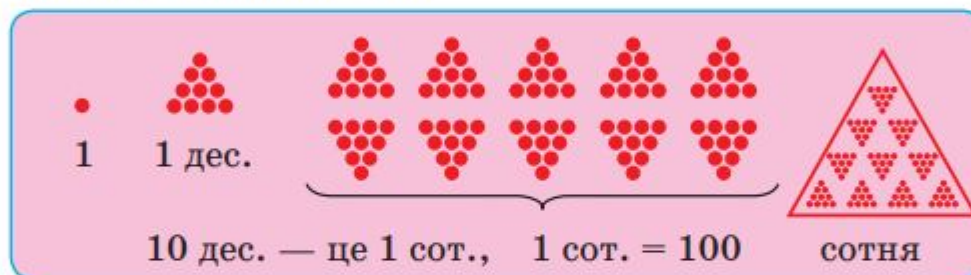

Пригадай!
10 десятків —
це 1 сотня.

За підручником
Математика 3 клас
Н. Листопад

За підручником
Математика 3 клас
А. Заїка,
С. Тарнавська

Сотня — нова лічильна одиниця.

		
1 одиниця	1 десяток 10 од. = 1 дес.	1 сотня 10 дес. = 1 сот.

- 10 паличок становлять 1 десяток паличок.
- 10 десятків паличок становлять 1 сотню паличок.

За підручником
Математика 1 клас
О. П. Корчевська,
М. В. Козак

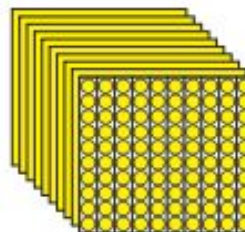
Лічба сотнями та способи отримання чисел третього розряду

10 сотень складають 1 тисячу

За підручником Математика 3 клас частина 2
С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко

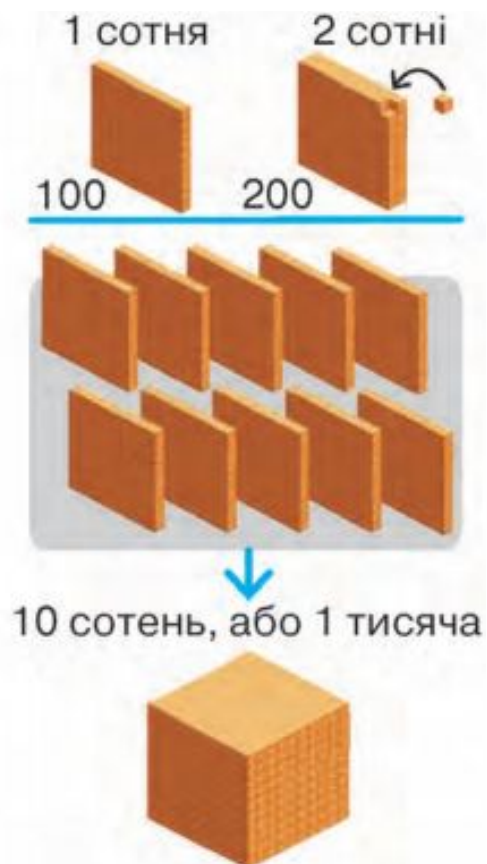
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1 д.	2 д.	3 д.	4 д.	5 д.	6 д.	7 д.	8 д.	9 д.
1 с.	2 с.	3 с.	4 с.	5 с.	6 с.	7 с.	8 с.	9 с.

10 сотень = 1 тисяча

За підручником Математика 3 клас
С. П. Логачевська, Т. А. Логачевська, О. А. Комар

Сто	$199 + 1 = 100 + 100 = 200$	двісті
	$299 + 1 = 200 + 100 = 300$	триста
	$399 + 1 = 300 + 100 = 400$	чотириста
	$499 + 1 = 400 + 100 = 500$	п'ятсот
	$599 + 1 = 500 + 100 = 600$	шістсот
	$699 + 1 = 600 + 100 = 700$	сімсот
	$799 + 1 = 700 + 100 = 800$	вісімсот
	$899 + 1 = 800 + 100 = 900$	дев'ятсот
	$999 + 1 = 900 + 100 = 1000$	тисяча

За підручником Математика 3 клас Н. Листопад

	$1 + 1 = 2$	$10 + 10 = 20$	$100 + 100 = 200$ <i>двісті</i>
	$2 + 1 = 3$	$20 + 10 = 30$	$200 + 100 = 300$ <i>триста</i>
	$3 + 1 = 4$	$30 + 10 = 40$	$300 + 100 = 400$ <i>чотириста</i>
	$4 + 1 = 5$	$40 + 10 = 50$	$400 + 100 = 500$ <i>п'ятсот</i>
	$5 + 1 = 6$	$50 + 10 = 60$	$500 + 100 = 600$ <i>шістсот</i>
	$6 + 1 = 7$	$60 + 10 = 70$	$600 + 100 = 700$ <i>сімсот</i>
	$7 + 1 = 8$	$70 + 10 = 80$	$700 + 100 = 800$ <i>вісімсот</i>
	$8 + 1 = 9$	$80 + 10 = 90$	$800 + 100 = 900$ <i>дев'ятсот</i>
	$9 + 1 = 10$	$90 + 10 = 100$	$900 + 100 = \mathbf{1000}$ <i>тисяча</i>

За підручником Математика 3 клас А. Заїка, С. Тарнавська

Що можна лічити сотнями? Десятками?

100 і 100 — це дві сотні, або двісті; 2 сот. = 200

100, 100 і 100 — це три сотні, або триста; 3 сот. = 300

10 сот. = 1000

1000 — тисяча

Сто

Двісті

Двісті

За підручником Математика 1 клас О. П. Корчевська, М. В. Козак

- Розглянь, як утворюють і читають розрядні числа третього розряду.

100 — сто

$100 + 100 = 200$ — двісті

$200 + 100 = 300$ — триста

$300 + 100 = 400$ — чотириста

$400 + 100 = 500$ — п'ятсот

$500 + 100 = 600$ — шістсот

$600 + 100 = 700$ — сімсот

$700 + 100 = 800$ — вісімсот

$800 + 100 = 900$ — дев'ятсот

$900 + 100 = 1000$ — **тисяча**

Тисяча — це перше число четвертого розряду.

Розряди

За підручником Математика 3 клас частина 2
С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко

Сотні	Десятки	Одиниці
8	6	2
4	7	0
9	0	6

Сотні	Десятки	Одиниці
2	3	0
7	7	5
5	0	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10	20	30	40	50	60	70	80	90
100	200	300	400	500	600	700	800	900
1000	...							

Розрядні
числа

За підручником Математика 3 клас

С. П. Логачевська, Т. А. Логачевська, О. А. Комар

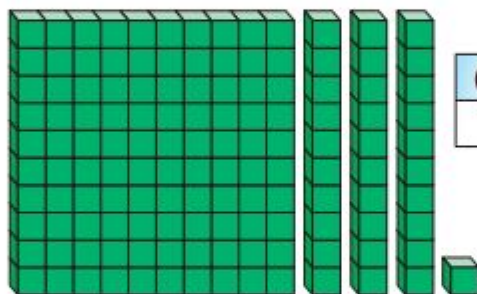
Сотні	Десятки	Одиниці
III розряд	II розряд	I розряд
7	8	1
6	0	9
3	6	7

Сотні	Десятки	Одиниці
III розряд	II розряд	I розряд
5	0	4
8	2	0
2	7	5

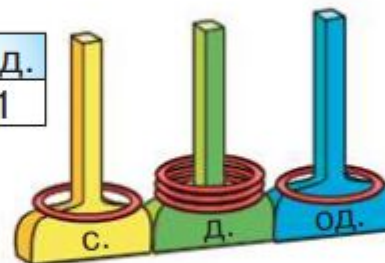
- — сотні
- — десятки
- — одиниці

За підручником Математика 3 клас Н. Листопад

С.	Д.	Од.
1	3	1

Дес.	Од.	
2	4	24
4	2	42
3	8	38

Сот.	Дес.	Од.	
	2	4	24
1	4	2	142
2	3	8	238

За підручником Математика 3 клас
А. Заїка, С. Тарнавська

За підручником Математика 1 клас О. П. Корчевська, М. В. Козак

Прочитай числа, записані в таблиці.

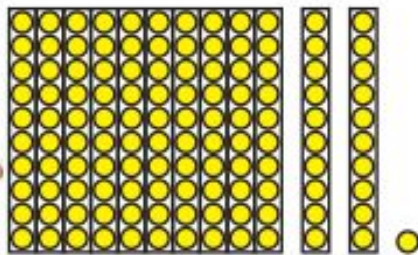
Сотні	Десятки	Одиниці
	9	9
1	0	0
1	0	1
1	4	3

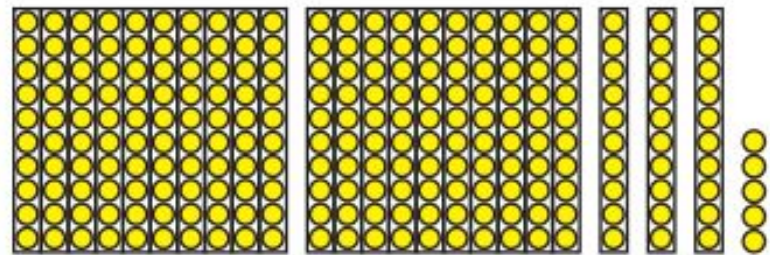
- Як отримали число 101?
- Скільки в числі 101 сотень? Десятків? Одиниць?
- Скільки в числі 143 сотень? Десятків? Одиниць?

Утворення числа з однієї або кількох сотень, кількох десятків і кількох одиниць

За підручником Математика 3 клас частина 2
С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко

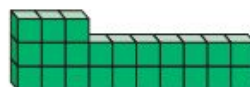
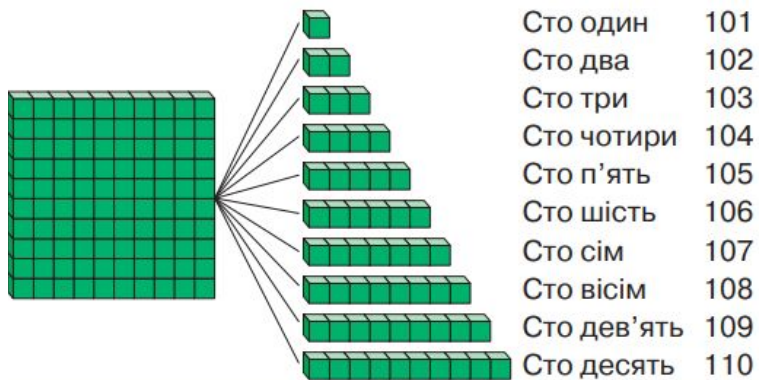
1 2 1

2 3 5

За підручником Математика 3 клас Н. Листопад

476. Розглянь малюнок. Як утворюється кожне число?
Прочитай ці числа.

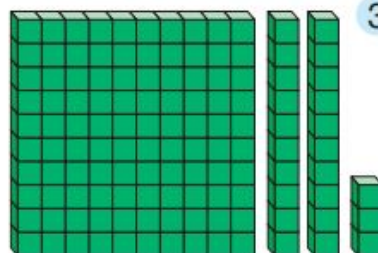

1

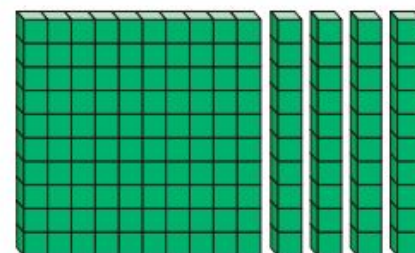

2

3

4

За підручником Математика 3 клас А. Заїка, С. Тарнавська

• Це 100 і 1 (сто один)
 $100 + 1 = 101$

• Це 100 і 2 (сто два)
 $100 + 2 = 102$

• Це 100 і 10 (сто десять)
 $100 + 10 = 110$

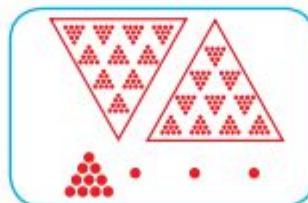
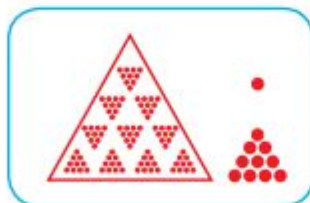

• Це 100, 20 і 4
 $100 + 20 + 4 = 124$

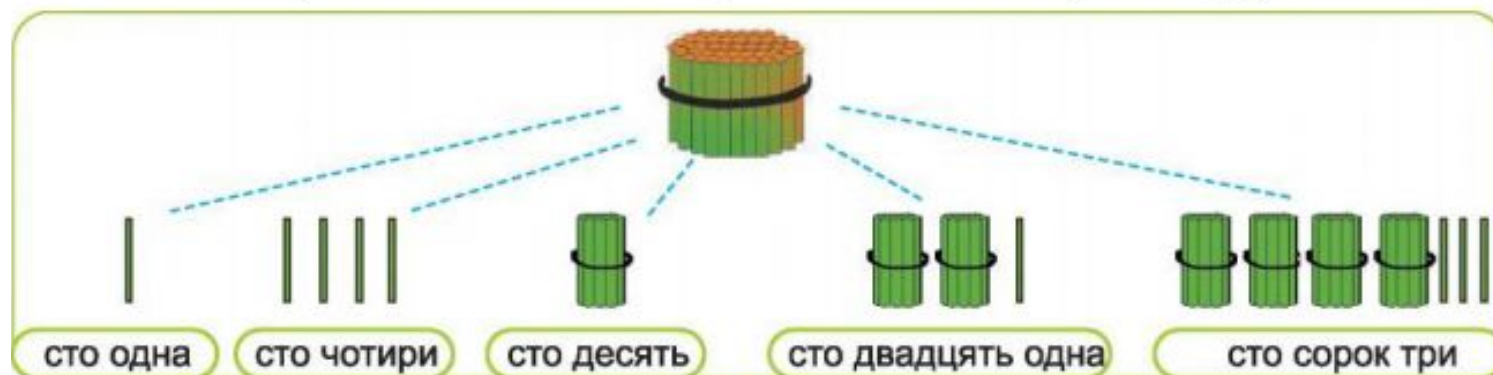
Продовж лічбу від 110 десятками.

293. Скільки? Полічи, назви й запиши числа.

За підручником Математика 1 клас О. П. Корчевська, М. В. Козак

434. Розглянь, скільки паличок зображено в кожному випадку.

Учні вправляються в утворенні чисел із кількох сотень, кількох десятків та кількох одиниць, а також виконують і обернені вправи на визначення десяткового складу чисел. Школярі вчаться читати числа, записані в нумераційній таблиці, з'ясовують, скільки сотень, десятків та одиниць у кожному числі.

За підручником Математика 3 клас частина 2
С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко

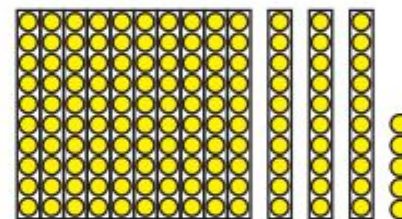
1

Попрацюй із математичними матеріалами.

2

Розглянь, як проілюстрували кружками-намистинками і позначили картками число 135.

1 3 5

- 1) Проілюструй кружками-намистинками число, яке містить 2 сотні, 8 десятків, 4 одиниці.
Познач це число картками.
- 2) Познач картками число, що містить 4 сотні, 8 десятків, 2 одиниці. Проілюструй число кружками-намистинками.

За підручником Математика 3 клас
С. П. Логачевська, Т. А. Логачевська, О. А. Комар

4 Запишіть числа 284, 372, 452 за зразком: **564 = 5 сот., 6 дес., 4 од.**

3 Визначте за зразком, скільки всього десятків у числах.

40 = 4 дес.

60 = дес.

70 = дес.

120 = дес.

200 = дес.

350 = дес.

870 = дес.

4 Визначте за зразком, скільки всього сотень у числах.

400 = 4 сот.

600 = сот.

700 = сот.

100 = сот.

300 = сот.

500 = сот.

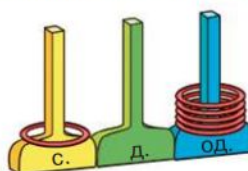
400 = сот.

За підручником Математика 3 клас Н. Листопад

490. 1) Яке число зображене на моделі?

Зверни увагу! Якщо в числі одиниці певного розряду відсутні, то в записі числа пишемо 0 у цьому розряді.

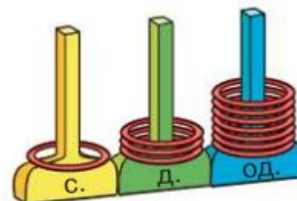
С.	Д.	Од.

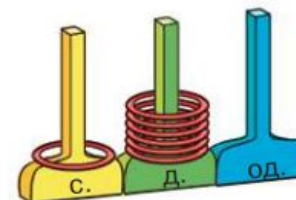
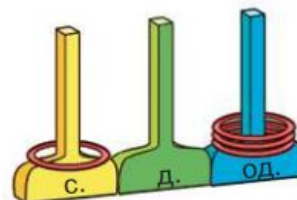
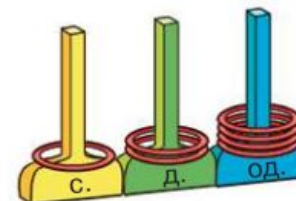
2) Скільки в цьому числі сотень? десятків? одиниць?

3) Як записати це число в нумераційну таблицю? Назви числа, які потрібно записати в кожен комірку. Запиши це число в зошит.

Яке число зображене на кожному малюнку? Запиши за зразком.

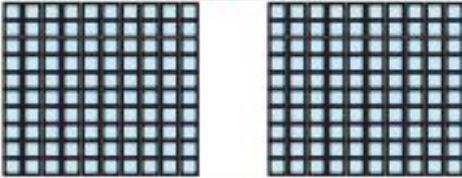

$$100 + 30 + 7 = 137$$

За підручником Математика 3 клас А. Заїка, С. Тарнавська

299. Поясни, як утворено трицифрове число 245.

Сотні	Десятки	Одиниці
		
		
2	4	5

Утвори й запиши трицифрове число, якщо воно складається з:

- а) семи сотень, трьох десятків і однієї одиниці;
- б) 3 сотень, 2 десятків і 4 одиниць.

За підручником Математика 1 клас О. П. Корчевська, М. В. Козак

466. Побудуй у зошиті нумераційну таблицю. Запиши в неї числа:

- а) 4 сот. 8 дес. 5 од.; 2 сот. 7 дес.; 9 сот. 9 од.; 7 сот.
б) триста п'ятдесят один; вісімсот двадцять; шістсот п'ять.

459. Прочитай трицифрові числа.

а)	Сотні	Десятки	Одиниці
	7	5	8
	3	0	5
	9	2	0

- б) 2 сот. 3 дес. 7 од.;
5 сот. 2 од.;
6 сот. 4 дес.;
8 сот. 9 дес. 5 од.

Слід узагальнити спосіб отримання чисел прирахуванням одиниці до попереднього та відрахуванням одиниці із наступного числа.

За підручником Математика 3 клас частина 2
С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко

 3

Назви «сусідів» чисел: 700; 489; 520. Визнач розрядний склад поданих чисел. Як можна утворити ці числа?

.....

4

Що означає «додати 1»? «відняти 1»? Виконай обчислення.

$99 + 1$

$900 - 1$

$459 + 1$

$370 - 1$

$67 - 1$

$324 + 1$

$800 - 1$

$459 + 1$

За підручником Математика 3 клас
С. П. Логачевська, Т. А. Логачевська, О. А. Комар

1 Усно збільшіть числа 29, 49, 59, 39, 79, 69, 89, 19 на 1.
Усно зменшіть числа 40, 30, 50, 70, 60, 80, 90, 20 на 1.

2 Утворіть числа прилічуванням 1 і відлічуванням 1.

145 + 1

148 + 1

100 100
200 - 1 = 100 + 99 = 199

146 + 1

149 + 1

300 100
400 - 1

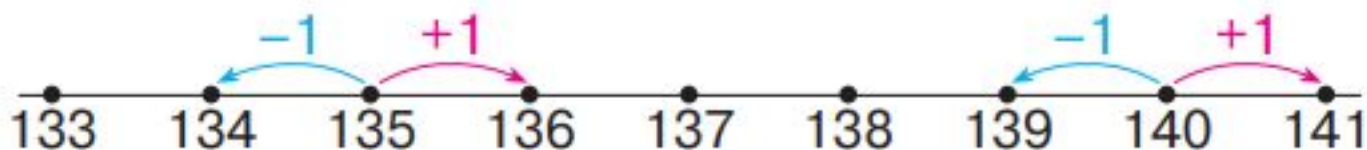
500 100
600 - 1

147 + 1

150 + 1

За підручником Математика 3 клас Н. Листопад

481. За схемами запиши, як утворилося попереднє і наступне числа щодо числа 135, числа 140.

482. Назви попереднє і наступне числа щодо кожного із чисел.

67, 70, 98, 100, 105, 113, 120.

483.

$106 + 1$	$150 - 1$	$190 + 1$	$120 - 1$
$104 - 1$	$119 + 1$	$168 - 1$	$164 + 1$

За підручником Математика 3 клас А. Заїка, С. Тарнавська

307. Назви попередні й наступні числа до поданих. Запиши їх трійками.

а) 9, 100, 110, 120, 141; б) 60, 200, 300, 360, 630.

308. Прочитай рівності. Поясни, чому вони правильні.

$$9 + 1 = 10$$

$$99 + 1 = 100$$

$$100 + 1 = 101$$

$$109 + 1 = 110$$

$$210 + 1 = 211$$

$$200 + 1 = 201$$

$$10 - 1 = 9$$

$$100 - 1 = 99$$

$$101 - 1 = 100$$

$$110 - 1 = 109$$

$$211 - 1 = 210$$

$$201 - 1 = 200$$

На підставі знання десяткового складу чисел школярі опановують подання числа у вигляді суми розрядних доданків.

За підручником Математика 3 клас частина 2
С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко

5

Назви розряди у двоцифровому числі. Заміни подані двоцифрові числа сумою розрядних доданків за схемою. Зістав числа в кожному стовпчику. Що змінюється? Як ця зміна впливає на подання трицифрового числа у вигляді суми розрядних доданків? Заміни трицифрові числа сумою розрядних доданків за схемою.

$$75 = \square + \square$$

64

27

29

$$175 = \square + \square + \square$$

364

727

329

6

Заміни числа сумою розрядних доданків.

429

605

830

947

За підручником Математика 3 клас
С. П. Логачевська, Т. А. Логачевська, О. А. Комар

- 1** Кожне число заміни сумою розрядних доданків за зразком.

$$\mathbf{623 = 600 + 20 + 3}$$

748, 356, 803, 506, 829.

- 2** Запишіть із коментуванням, скільки одиниць кожного розряду в поданих числах. Скористайтесь зразком.

$$\mathbf{526 = 500 + 20 + 6 = 5 \text{ сот.} + 2 \text{ дес.} + 6 \text{ од.}}$$

У числі 526 є 5 одиниць III розряду, 2 одиниці II розряду та 6 одиниць I розряду.

$$724 = 700 + 20 + 4 = \square \text{ сот.} + \square \text{ дес.} + \square \text{ од.}$$

$$457 = 400 + 50 + 7 = \square \text{ сот.} + \square \text{ дес.} + \square \text{ од.}$$

$$286 = 200 + 80 + 6 = \dots$$

$$351 = 300 + 50 + 1 = \dots$$

За підручником Математика 3 клас А. Заїка, С. Тарнавська

330. Запиши числа 725, 705, 640 у вигляді суми розрядних доданків. Скористайся порадами Мудрика.
Прочитай утворені рівності зліва направо й справа наліво.

331. Прочитай і поясни рівності: $300 + 48 = 348$;
 $348 = 300 + 48$. Запиши так само числа 481 і 794.

За підручником Математика 1 клас О. П. Корчевська, М. В. Козак

473. Розглянь, з яких розрядних чисел складається число 628.

$$628 = 600 + 20 + 8$$

- Числа 600, 20 і 8 називають **розрядними доданками** числа 628.

502. Запиши числа **853, 830, 805** у вигляді суми розрядних доданків.

503.

$$200 + 60 + 4$$

$$400 + 30$$

$$500 + 7$$

Запис трицифрових чисел спочатку здійснюється в нумераційній таблиці. Спочатку числа з визначеним десятковим складом, а потім лише називаємо числа, а десятковий склад учні мають визначити самі.

За підручником Математика 3 клас частина 2
С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко

5

Запиши числа: триста двадцять вісім; шіст**сот** п'ятдесят; сімсот тридцять дев'ять; чотириста вісім; п'ятсот сорок; сто сімдесят п'ять; вісімсот чотири.

3

Запиши число, яке містить:

3 одиниці I розряду, 6 одиниць II розряду, 2 одиниці III розряду;

5 одиниць I розряду, 4 одиниці III розряду;

4 одиниці III розряду, 8 одиниць II розряду.

.....

За підручником Математика 3 клас
С. П. Логачевська, Т. А. Логачевська, О. А. Комар

- 6** Накресліть таблицю в зошиті. За зразком укажіть, скільки всього сотень, десятків, одиниць у трицифровому числі.

Число	Усього сотень	Усього десятків	Усього одиниць
126	1	12	126
324			
910			
306			
689			

Попрацюй самостійно

- 7** За зразком визнач, скільки всього сотень, десятків, одиниць у числах 249, 250, 347, 508.

У числі 705 усього 7 сот., 70 дес., 705 од.

За підручником Математика 3 клас Н. Листопад

491. Накресли в зошиті нумераційну таблицю. Запиши в таблицю числа: *сто п'ятдесят сім, сто сімдесят три, сто двадцять, сто дев'ять.*

Viber

За підручником Математика 3 клас А. Заїка, С. Тарнавська

318. Запиши числа цифрами. Прочитай їх.

а) 2 сот. 3 дес. 5 од.; 3 сот. 2 дес. 4 од.; 5 сот. 4 дес.;
9 сот. 1 дес. 3 од.; 9 сот. 9 дес. 9 од.

б) двісті сорок вісім; триста двадцять три; п'ятсот шістдесят дев'ять; сімсот сімдесят сім; сімсот сімдесят.

Порівняння трицифрових чисел відбувається двома способами: на підставі порядку слідування чисел у натуральному ряду та на підставі десяткового складу чисел – порозрядного порівняння.

**За підручником Математика 3 клас частина 2
С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко**

5

Порівняй числа.

607 ● 609

456 ● 462

726 ● 729

800 ● 699

852 ● 861

347 ● 349

500 ● 503

511 ● 519

345 ● 45

99 ● 104

211 ● 74

82 ● 802

 Розглянь пари чисел в останньому ряді.
Який висновок можна зробити?

6

Назви числа, які:

- 1) більші за 456, але менші від 472;
- 2) більші за 789, але менші від 811;
- 3) більші за 380, але менші від 415.

За підручником Математика 3 клас
С. П. Логачевська, Т. А. Логачевська, О. А. Комар

Б. Порівняйте числа порозрядним способом.

467 ☐ 267

369 ☐ 364

385 ☐ 345

574 ☐ 374

527 ☐ 523

627 ☐ 697

104 ☐ 704

702 ☐ 703

821 ☐ 801

Порівняй трицифрові числа за їх місцем у натуральному ряду чисел.

425 ☐ 576

237 ☐ 384

308 ☐ 216

586 ☐ 506

758 ☐ 672

384 ☐ 567

За підручником Математика 3 клас Н. Листопад

502. Порівняй.

10 і 100 20 і 120 3 і 103 56 і 156 99 і 199

525. Запиши будь-яке двоцифрове число й будь-яке трицифрове число. Порівняй ці числа. Обґрунтуй свою відповідь.

Трицифрове число завжди більше, ніж одноцифрове та двоцифрове числа.

526. Запиши числа в порядку зменшення.

700, 205, 350, 790, 301, 120, 999.

За підручником Математика 3 клас А. Заїка, С. Тарнавська

360. Порівняй. Прочитай нерівності.

$98 - 5 \text{ і } 100$

$200 \text{ і } 100 + 100$

$700 \text{ і } 70 + 700$

$34 + 39 \text{ і } 200$

$400 \text{ і } 40 + 40$

$88 \text{ і } 400 - 400$

361. Запиши числа, які більші за подані на одну сотню.

а) 200, 400, 700, 900;

б) 45, 84, 20, 15.

370. Порівняй.

$264 \text{ і } 189$

$473 \text{ і } 465$

$200 + 300 \text{ і } 580$

$264 \text{ і } 564$

$726 \text{ і } 729$

$800 - 200 \text{ і } 580$

За підручником Математика 1 клас О. П. Корчевська, М. В. Козак

483. Розглянь, як порівнюють трицифрові числа.

- а) За числом сотень: $326 > 285$, тому що 3 сот. $>$ 2 сот.
- б) Якщо сотень однаково, тоді порівнюють десятки: $546 < 578$, тому що 4 дес. $<$ 7 дес.
- в) Якщо числа сотень і десятків однакові, тоді порівнюють за числом одиниць: $618 > 613$, тому що 8 од. $>$ 3 од.

484. $>$ $=$ $<$ 126 ● 254
362 ● 317

544 ● 540

702 ● 731

807 ● 639

622 ● 645

Знання з нумерації чисел в межах 1000 закріплюються і систематизуються при вивченні теми “Міри довжини і маси”.

- 1 Довжину дрібних предметів зазвичай вимірюють у міліметрах.
Міліметр — одиниця вимірювання довжини, менша за сантиметр.
Скорочений запис: 1 міліметр — **1 мм**

1 см — це 10 мм

Подивись, як виміряли довжину зернятка ячменю.

- 2 Великі відстані між об'єктами зазвичай вимірюють у кілометрах.
Кілометр — одиниця вимірювання довжини, більша за метр.
Скорочений запис: 1 кілометр — **1 км**

1 км — це 1000 м

Подивись, як записали відстань між населеними пунктами.

3

Запам'ятай!

1 см = 10 мм

1 дм = 10 см

1 м = 10 дм

1 м = 100 см

За підручником
Математика 3 клас
С. П. Логачевська,
Т. А. Логачевська,
О. А. Комар

За підручником
Математика 3 клас
Н. Листопад

529. Назви відомі тобі одиниці вимірювання довжини.

530. Які одиниці довжини зручно використовувати для вимірювання довжини олівця, ширини річки, відстані між містами?

Великі відстані вимірюють у кілометрах.
В одному кілометрі — 1000 метрів.

$$1 \text{ км} = 1000 \text{ м}$$

531. 1) Прочитай відстані між містами України.

Черкаси — Вінниця	340 км
Одеса — Львів	743 км
Ужгород — Житомир	679 км
Чернівці — Тернопіль	176 км
Чернігів — Херсон	738 км
Хмельницький — Кропивницький	447 км

2) Яка відстань найбільша?

532. Виконай дії з іменованими числами.

$12 \text{ м} + 29 \text{ м}$	$32 \text{ дм} : 8$	$7 \text{ мм} \cdot 8$	$40 \text{ мм} : 5 \text{ мм}$
$5 \text{ км} + 7 \text{ км}$	$10 \text{ км} : 2$	$2 \text{ км} \cdot 10$	$20 \text{ км} : 4 \text{ км}$

За підручником Математика 1 клас

О. П. Корчевська, М. В. Козак

Маленькі відстані вимірюють **міліметрами**. Міліметр позначають так: **мм**.

$$1 \text{ см} = 10 \text{ мм}$$

$$1 \text{ дм} = 100 \text{ мм}$$

$$1 \text{ м} = 1000 \text{ мм}$$

- Розглянь міліметрові поділки на лінійці.
- Визнач точно довжину відрізка АВ.

519.

Покажіть одне одному на лінійці поділку:

1 мм; 10 мм; 1 см 5 мм; 10 см 5 мм; 3 см 4 мм; 9 см 8 мм.

520.

$$7 \text{ см} = \square \text{ мм}$$

$$80 \text{ мм} = \square \text{ см}$$

$$100 \text{ мм} = \square \text{ см}$$

$$2 \text{ см } 7 \text{ мм} = \square \text{ мм}$$

$$7 \text{ см } 2 \text{ мм} = \square \text{ мм}$$

$$36 \text{ мм} = \square \text{ см } \square \text{ мм}$$

521.

Накресли відрізки завдовжки 90 мм; 1 дм 5 мм.

522.

Виміряй ширину сторінки підручника з точністю до міліметра.

523.

Ширина блокнота 12 см 8 мм, а довжина на 5 см більша. Яка довжина блокнота?

524.

$$300 + 700 - 1$$

$$600 + 20 + 1$$

$$847 - 40 - 800$$

$$300 + 70 - 1$$

$$600 - 200 + 1$$

$$354 - 4 - 50$$

Нумерація багатозифрових чисел

Утворення другої класної одиниці – тисячі.

- Повторюючи співвідношення лічильних одиниць і їх групування в більш крупні лічильні одиниці, учні отримують: 10 одиниць = 1 десяток, 10 десятків = 1 сотня, 10 сотень = 1 тисяча.

Математика 4 клас

С. О. Скворцова,

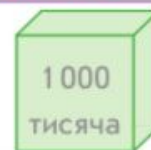
О. В. Онопрієнко 2015 рік

Розрядні числа	10	20	30	40	50	60	70	80	90
	100	200	300	400	500	600	700	800	900

Наталка продовжила лічити сотнями: до 9 сотень вона додала ще 1 сотню й одержала 10 сотень. У такий спосіб дівчинка утворила нову лічильну одиницю — тисячу:

10 сотень = 1 тис.

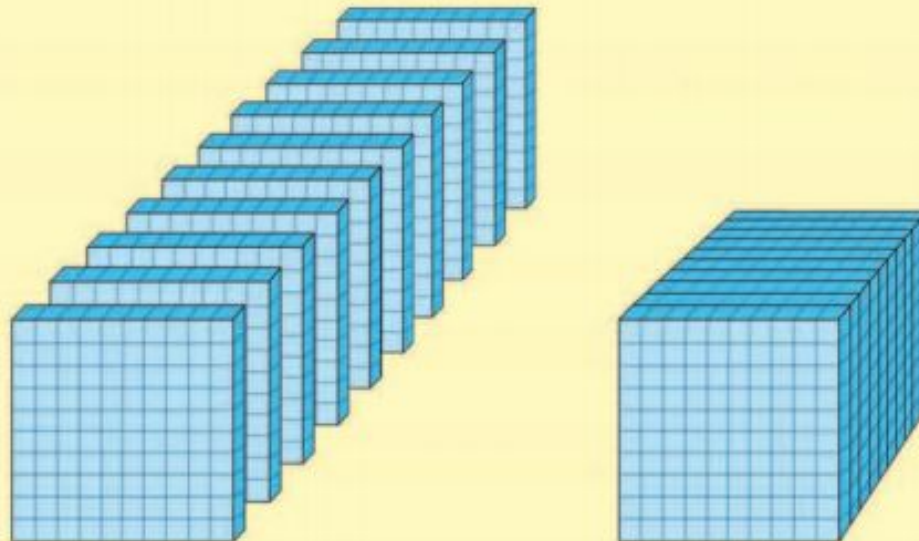
I розряд — одиниці
II розряд — десятки
III розряд — сотні
IV розряд — тисячі

Математика 4 клас Н. Листопад 2015 рік

Ти вже вмієш лічити одиницями, десятками, сотнями і знаєш, що кожні десять одиниць будь-якого розряду утворюють одиницю наступного розряду.

Тисячі	Сотні	Десятки	Одиниці
1	0	0	0

10 сотень — це 1 тисяча.

Потрібно звертати увагу учнів, що тисячами можна лічити так, як й простими одиницями: можна їх групувати в десятки, сотні і тисячі: 10 од. тис. = 1 дес. тис., 10 дес. тис. = 1 сот. тис., 10 сот. тис. = 1 тис. тис. = 1 мільйон.

Математика 4 клас

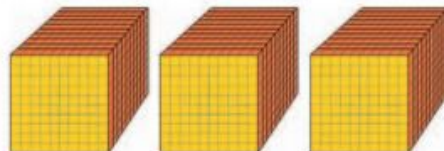
С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко 2015 рік

10 одиниць = 1 **десяток**
10 **десятків** = 1 **сотня**
10 **сотень** = 1 тисяча
10 тисяч = 1 **десяток** тисяч
10 **десятків** тисяч = 1 **сотня** тисяч
10 **сотень** тисяч = 1 **мільйон**

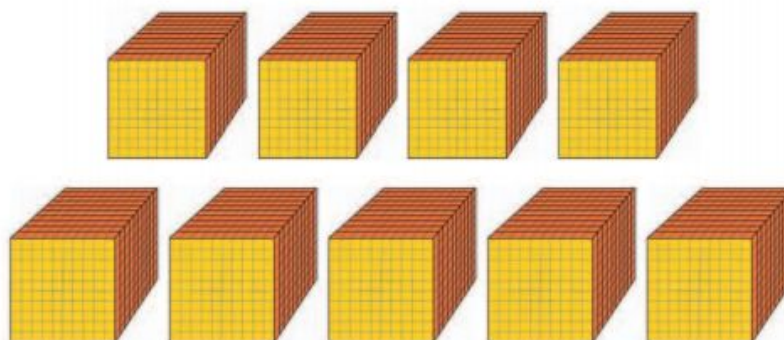
$1 \cdot 10 = 10$
 $10 \cdot 10 = 100$
 $100 \cdot 10 = 1000$
 $1000 \cdot 10 = 10000$
 $10000 \cdot 10 = 100000$
 $100000 \cdot 10 = 1000000$

Математика 4 клас Н. Листопад 2015 рік

Нумерація чисел у межах мільйона

19

113. Лічи тисячами від 1 тисячі до 10 тисяч.

Ознайомлення з нумерацією чотирицифрових чисел доцільно розпочинати з утворення чисел.

Математика 4 клас Н. Листопад 2015 рік

Дії додавання і віднімання з розрядними числами четвертого розряду виконують так само, як і з одноцифровими числами.

$$2 + 5 = 7$$

$$2 \text{ тис.} + 5 \text{ тис.} = 7 \text{ тис.}$$

116. Розглянь пари виразів у стовпчиках. Знайди їхні значення.

$$3 \text{ тис.} + 4 \text{ тис.}$$

$$6 \text{ тис.} + 2 \text{ тис.}$$

$$8 \text{ тис.} - 6 \text{ тис.}$$

$$3\,000 + 4\,000$$

$$6\,000 + 2\,000$$

$$8\,000 - 6\,000$$

Далі учні знайомляться з розрядом “одиниць тисяч” і вчаться читати числа, записані в нумераційній таблиці.

Математика 4 клас С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко 2015 рік

Другий клас — тисячі			Перший клас — одиниці		
розряд			розряд		
VI	V	IV	III	II	I
сотні тисяч	десятки тисяч	одиниці тисяч	сотні	десятки	одиниці
			7	2	8
		1	8	0	6
		6	0	3	4
	1	5	8	0	5
	9	9	9	9	9
1	0	0	0	6	4
1	7	0	7	8	5
6	0	8	0	0	0

Після такої діяльності молодші школярі вчаться читати чотирицифрові числа, які вже не подані в нумераційній таблиці.

Математика 4 клас С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко 2015 рік

3 Прочитай числа. Розбий їх на три підмножини. До кожної групи додай два власні приклади чисел.

3187

52094

7009

142000

56175

23034

9999

9630

40004

952605

8507

36004

84300

728064

503070

Школярі записують чотирицифрові числа з вказуванням їх десяткового складу та навпаки.

Математика 4
клас

С. О. Скворцова,
О. В. Онопрієнко
2015 рік

4 Виконай завдання, користуючись таблицею розрядів і класів. Як треба міркувати, записуючи багатоцифрові числа?

1) Запиши числа, які містять:

3 десятки тисяч, 9 одиниць тисяч, 1 сотню, 7 десятків і 4 одиниці; 6 десятків тисяч, 2 одиниці тисяч, 6 сотень, 9 одиниць; 9 сотень тисяч, 7 одиниць тисяч, 4 сотні, 8 одиниць; 8 одиниць тисяч, 5 сотень, 3 десятки; 5 сотень тисяч, 2 одиниці тисяч, 7 сотень, 1 десяток, 8 одиниць.

2) Запиши: чотири тисячі триста шість; п'ятдесят чотири тисячі триста дев'яносто дев'ять; сто дев'яносто п'ять тисяч; чотириста сімдесят шість тисяч триста двадцять; п'ятдесят тисяч чотириста; дев'ять тисяч триста одинадцять.

Записування багатоцифрових чисел

1. Записую число класу тисяч. За ним ставлю три крапки.
2. На місці крапок записую число класу одиниць.

На підставі порядку слідування чисел у натуральному ряду учні виконують додавання і віднімання числа 1.

Математика 4 клас
С. О. Скворцова,
О. В. Онопрієнко
2015 рік

4 Як утворити наступне число до даного? Запиши відповідні рівності.

2 499, 270 428, 50 000, 36 009, 456 300.

5 До кожного числа утвори наступне число.

999, 2 999, 9 999, 15 999, 49 999, 99 999, 100 999.

6 Як утворити попереднє число до даного? Запиши відповідні рівності.

1001, 4 458, 7 000, 800 000, 6 800, 94 050.

7 До кожного числа утвори попереднє число.

1000, 9 000, 10 000, 44 000, 100 000, 567 000.

8 Назви відомі тобі розрядні одиниці. Як отримати кожне з цих чисел із наступного? із попереднього? Поміркуй, чи можна їх отримати іншим способом.

Сашко та Оля записали рівності, за допомогою яких можна отримати 10 000 і 100 000. Чи можна погодитися з ними?

$$\begin{aligned}10\,000 &= 9\,999 + 1 \\10\,000 &= 9\,990 + 10 \\10\,000 &= 9\,900 + 100 \\10\,000 &= 9\,000 + 1\,000\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}100\,000 &= 99\,999 + 1 \\100\,000 &= 99\,990 + 10 \\100\,000 &= 99\,900 + 100 \\100\,000 &= 99\,000 + 1\,000 \\100\,000 &= 90\,000 + 10\,000\end{aligned}$$

Вчимо подавати чотирицифрове число у вигляді суми розрядних доданків, де число кожного розряду подається як окремий доданок; а також виконуємо обернене завдання: суму розрядних доданків замінюємо числом.

Математика 4 клас Н. Листопад 2015 рік

128. За зразком запиши кожну із сум як одне число.

$$7000 + 600 + 60 + 5 = 7665$$

$$5000 + 300 + 10 + 7$$

$$8000 + 70 + 6$$

$$9000 + 9$$

$$4000 + 100 + 90$$

133. Запиши у вигляді суми розрядних доданків числа: 5001, 7803, 1234, 9820.

Утворення п'ятицифрових та шестицифрових чисел

До найбільшого чотирицифрового числа „9999” додають 1 і одержують найменше п'ятицифрове число 10000.

Математика 4 клас
С. О. Скворцова,
О. В. Онопрієнко
2015 рік

$$\begin{aligned}10000 &= 9999 + 1 \\10000 &= 9990 + 10 \\10000 &= 9900 + 100 \\10000 &= 9000 + 1000\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}100000 &= 99999 + 1 \\100000 &= 99990 + 10 \\100000 &= 99900 + 100 \\100000 &= 99000 + 1000 \\100000 &= 90000 + 10000\end{aligned}$$

Учні згадують, що 10 десятків тисяч утворюють нову лічильну одиницю – 1 сотню тисяч, сто тисяч. 100000 – це розрядна одиниця нового розряду „сотень тисяч”.

Список використаної літератури

- Коваль Л.В., Скворцова С.О. Методика навчання математики: теорія і практика: Підручник для студентів за спеціальністю 6.010100 „Початкове навчання”, освітньо-кваліфікаційного рівня „бакалавр” [2-ге вид., допов. і переробл.] Харків: ЧП «Принт-Лідер», 2020. 414 с.
- Математика : підруч. для 3 кл. закл. загал. серед. освіти / С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 128 с.
- Математика: підруч. для 3 кл. закладів загальної середньої освіти/ Н. Листопад Київ : УОВЦ «Оріон», 2020. 128 с.
- Математика : підруч. для 3 кл. закладів загальної середньої освіти / О. Корчевська, М. Козак. Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. 96с.

- Математика : підруч. для 3 кл. закл. заг. серед, освіти / Г. П. Лищенко, С. С. Тарнавська, К. О. Лищенко. Київ : Генеза, 2020. 144с.
- Н. П. Листопад Математика: підручник для 4 кл. загальноосвітніх навчальних закладів. Київ: Літера ЛТД. 2015. 176с.
- С. О. Скворцова, О. В. Онопрієнко. Математика: підручник для учнів 4 класів загальноосвіт. Навч. Завкладів: Ч 1. Харків: Вид-во «Ранок». 2015. 144с.